

Foto uit het verleden

Hermina Balk

Ze kijkt links langs de fotograaf, starend in de verte. Haar haren in een scheiding strak over het hoofd gekamd met waarschijnlijk een knotje achter haar hoofd vastgemaakt. Haar mond krult aan beide zijden wat naar beneden. Ze geeft mij een statige, maar ook zorgelijke indruk. Ze draagt een donkere jurk of blouse met verticaal reliëf en een opstaand kraagje. Ze is één van mijn acht betovergrootmoeders. De moeder van de moeder (mijn opoe Marie) van mijn oma van mijn vaders kant. Hermina Balk. Ze is geboren in Rijsenburg, aan de rand van de Utrechtse Heuvelrug. Haar geboortakte is hier als achtergrond gebruikt. Wanneer en waarom de foto gemaakt is weet ik niet. De kleine foto hangt al jaren bij ons aan de wand.

Hermina wordt geboren op woensdag 22 december 1852, drie dagen voor kerstmis. Ze is het tiende kind in het gezin van de katholieke tuinman Daniël Balk en Hermina Bronkhorst, "zijne huisvrouw". Ze is pas het derde meisje in het gezin. Haar oudste broer, Adrianus die vernoemd is naar hun opa, is al 15 jaar. Die opa woont met oma Maria zo'n 10 kilometer verderop in Cothen. Als Hermina drie jaar is, overlijdt één van haar broertjes, Geerhard op tienjarige leeftijd. Een half jaar daarna, in maart 1856, wordt het laatste kindje, broertje Gerrit, geboren.

Het bevolkingsregister van Rijsenburg vermeldt dat de kinderen "schoolleerling" zijn. Vermoedelijk heeft ze een prachtig handschrift aangeleerd op school. Hermina schrijft haar handtekening namelijk met hele mooie letters.

In 1860 verhuist het gezin naar het buurtschap 't Haagje in Driebergen, vlakbij.

15 oktober 2024, Ron de Ruijter

Een aantal jaren later krijgt Hermina verking met Hendrik van Zanten, een behangersknecht uit Zeist. Ze trouwen op donderdag 11 november 1875 in Driebergen en gaan in Zeist wonen. Daar blijft ze haar hele leven wonen. Hun eerst kindje, Adrianus, komt al vijf maanden later ter wereld. Er volgen de jaren erna nog 15 broertjes en zusjes. Van de 16 kinderen, waarvan mijn opoe Marie het tiende is, worden drie jongetjes en drie meisjes nog geen drie jaar oud. De tien anderen worden allemaal volwassen en trouwen. Hun laatste kindje, Wim, wordt in 1897 geboren als Hermina al 46 jaar is. Drie maanden later zijn de twee oudste zonen het huis uit. Hermina en Hendrik hebben dan nog altijd acht kinderen thuis wonen, van een baby tot een negentienjarige zoon. Het zal wel een druk huishouden zijn.

Hermina gaat naar alle bruiloften van haar kinderen, ook in Amersfoort en Rotterdam. In april 1902 wordt haar eerste kleinkind, Hermina, geboren. Er volgen er de jaren daarna nog meer dan 65.... De meesten wonen in de buurt, in Zeist, maar ook verder weg, zoals in Schiedam en Den Bosch. Hoe vaak zou ze haar kleinkinderen daar zien?

In 1918, vier dagen voor kerstmis, overlijdt Hermina, pas 65 jaar. Op haar bidprentje is te lezen dat ze de dag voor kerst begraven wordt op het R.K. kerkhof in Zeist.